ЦФЕНД
ЦЕНТР ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

НАУКА, ОСВІТА ТА СУСПІЛЬСТВО: ІНТЕГРАЦІЯ ЗНАНЬ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ XXI СТОЛІТТЯ

SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY: INTEGRATING KNOWLEDGE TO ADDRESS GLOBAL CHALLENGES OF THE 21ST CENTURY

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

10 квітня 2025 р.
April 10, 2025

м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine

ЦЕНТР ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

НАУКА, ОСВІТА ТА СУСПІЛЬСТВО: ІНТЕГРАЦІЯ ЗНАНЬ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ XXI СТОЛІТТЯ

SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY: INTEGRATING KNOWLEDGE TO ADDRESS GLOBAL CHALLENGES OF THE 21ST CENTURY

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

10 квітня 2025 р.
April 10, 2025

м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine

УДК 37:082.2(06)

Наука, освіта та суспільство: інтеграція знань для вирішення глобальних викликів XXI століття: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 10 квітня 2025 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2025. 67 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Наука, освіта та суспільство: інтеграція знань для вирішення глобальних викликів XXI століття” з:

Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України “Ніжинський агротехнічний інститут”
Вінницький ліцей № 7 ім. Олександра Сухомовського
Вінницький національний аграрний університет
Державне некомерційне підприємство “Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького”
Економіко-Технологічний інститут ім. Р. Ельворті
Житомирський агротехнічний фаховий коледж
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Київський національний університет будівництва і архітектури
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Лебединський заклад загальної середньої освіти I-III ст. № 1 Лебединської міської ради Сумської області
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Національний транспортний університет
Національний університет “Львівська політехніка”
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Одеський національний медичний університет
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Східноукраїнський національний університет ім. Володимира Даля

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Харківський національний університет внутрішніх справ
Херсонський національний технічний університет
Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти та суспільства.
Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук; освіти (дошкільної, початкової освіти, середньої, професійної та спеціальної освіти); філологічних наук; економіки та управління; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; менеджменту, маркетингу, підприємництва та торгівлі; публічного управління, адміністрування та державного управління; медичних та фармацевтичних наук; хімічних наук; технічних наук, виробництва та технологій; архітектури та будівництва; транспорту та логістики; інформаційних технологій та кібернетики; воєнних наук, національної безпеки, безпеки державного кордону; фізико-математичних наук.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб’єктів підприємницької діяльності.

ЦФЕНД ЦЕНТР ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
© Автори тез, 2025
© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2025
Офіційний сайт: http://www.economics.in.ua

УДК 376.02:159.922.76]:37.015.3

Кравець Н. П.
к.п.н., доцент,
доцент кафедри психокорекційної педагогіки та реабілітології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

НАЛЕЖНИЙ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ІРЦ ЗАБЕЗПЕЧУЄ УСПІШНЕ ЇХНЄ НАВЧАННЯ

Реформування загальної середньої освіти, запровадження концепції Нової української школи призвело до змін в освіті дітей з особливими освітніми потребами (далі діти з ООП), оскільки відкрило їм можливість здобувати освіту разом з дітьми з типовим розвитком в умовах інклюзивного навчання. Значення інклюзивної форми навчання для успішного функціонування українського освітнього простору розглянуто в роботах відомих українських науковців, зокрема А. Колупаєвої, Л. Прохоренко, Н. Ярмоли, Н. Софій, та ін. Надійним помічником у цій важливій справі стали інклюзивно-ресурсні центри (далі ІРЦ). 12 липня 2017 р. постановою Кабінету Міністрів України № 545 затверджено “Положення про інклюзивно-ресурсний центр”, де вказано основні засади діяльності ІРЦ, насамперед проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини, надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу [1]. Водночас було прийнято Закон України “Про освіту”, в якому інклюзивне освітнє середовище розглядається як сукупність умов, способів, засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей. У статті 10 Закону розглянуто індивідуальну програму розвитку дитини як документ, що забезпечує індивідуальне навчання особи з особливими освітніми потребами, закріплює перелік необхідних психолого-педагогічних, корекційних потреб і послуг для розвитку дитини. Індивідуальна програма розвитку дитини розробляється групою фахівців із обов’язковим залученням батьків дитини з метою визначення конкретних навчальних стратегій та підходів до навчання (2), оскільки фахівці повинні нести відповідальність за якість освітніх послуг, а батьки приймати участь у вирішенні тих завдань, які стоять перед їхньою дитиною і бути знайомі з індивідуальним навчальним планом. Такий підхід забезпечить виконання батьками ролей тьюторів для власних дітей (3, с. 45). Отже, у роботі з дітьми необхідно дотримуватися психолого-педагогічного супроводу, передбаченого індивідуальною програмою розвитку дитини. Психолого-педагогічний супровід має передбачати: здійснення психолого-педагогічної допомоги, надання соціально-психологічних послуг і соціальної реабілітації відповідно до потреб, соціально-педагогічне виховання, що охоплює створення умов та проведення форм роботи, спрямованих на оволодіння і засвоєння загальнолюдських і спеціальних знань, соціального досвіду з метою формування соціально-позитивних ціннісних орієнтацій, психологічну, педагогічну та соціальну підтримку, призначенням якої є надання професійної посередницької допомоги у вирішенні різноманітних проблем;

консультування, у процесі якого виявляються основні напрями подолання труднощів, сприяння досягненню поставленої мети і розкриття внутрішнього потенціалу особистості (4, с. 106).

Як свідчить проведене нами опитування, не в усіх інклюзивно-ресурсних центрах працюють досвідчені фахівці, які здатні належним чином обстежити дітей, тому що в ІРЦ часто не вистачає потрібних фахівців. Окремі з них не мають належної спеціальної освіти, щоб підготувати детальні адекватні пропозиції.

Проведене опитування педагогів спеціальних закладів освіти та закладів з інклюзивною формою навчання свідчить, що не всі педагоги належним чином ознайомлені із сутністю рівнів та дотримання їх у роботі з дітьми. Батьки теж розділилися на кілька груп щодо належного ставлення до здобуття дитиною доступної освіти. Одні батьки виставляють завищені вимоги до розробленої фахівцями ІРЦ індивідуальної програми розвитку дитини, тому в закладі освіти висувають завищені вимоги до роботи асистентів вихователів або учителів, до класоводів та учителів, які ведуть предмети. На рекомендації шкільної команди супроводу часто не реагують. Друга група батьків, навпаки, вважає, що індивідуальна програма розвитку заважка для їхньої дитини, тому вона не може успішно засвоювати навчальний матеріал. Третя група батьків індиферентно відноситься до навчання дитини, на поради працівників закладу дошкільної освіти чи школи не реагує: “підросте – навчиться” - відповідають. Реалізація змісту індивідуальних програм залежить від тісної співпраці фахівців навчального закладу та батьків дітей. Також виявили негаразди щодо належного підвозу дітей як до ІРЦ так і до освітніх закладів; недостатність матеріального забезпечення закладів освіти навчально-виховним, корекційним, компенсаторно-реабілітаційним матеріалом, який потрібен для успішного навчання дитини.

Отже, успішне навчання та виховання дітей з ООП залежить від тісної співпраці фахівців ІРЦ, фахівців закладів дошкільної загальної, спеціальної та інклюзивної форми навчання, батьків дітей та активної участі громади.

Список літератури

1. Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр. Кабінет Міністрів України. Постанова від 12 липня 2017 року № 545. Київ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text

2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII станом на 1 січня 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text.

3. Лавриненко Л. І. Школа для кожного (окремі аспекти інклюзивної освіти): навчально-методичний посібник. Чернівці: ЧНТУ, 2017. 168 с.

4. Учні початкових класів з особливими освітніми потребами: навчання та супровід: навчально-методичний посібник / Л. І. Прохоренко, О. О. Бабак, В. В. Засенко, Н. А. Ярмола. Харків: Вид-во “Ранок”, 2020. 160 с.